TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2007. gada 19. aprīlī *

Lieta C-295/05

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši EKL 234. pantam, ko *Tribunal Supremo* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2005. gada 1. aprīlī un kas Tiesā reģistrēts 2005. gada 21. jūlijā, tiesvedībā

Asociación Nacional de Empresas Forestales (Asemfo)

pret

Transformación Agraria SA (Tragsa),

Administración del Estado.

* Tiesvedības valoda — spāņu.

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs K. V. A. Timmermanss [*C. W. A. Timmermans*], tiesneši R. Šintgens [*R. Schintgen*], R. Silva de Lapuerta [*R. Silva de Lapuerta*], Dž. Arestis [*G. Arestis*] (referents) un L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*],

ģenerāladvokāts L. A. Hēlhuds [*L. A. Geelhoed*],
sekretārs H. fon Holšteins [*H. von Holstein*], sekretāra palīgs,

ņemot vērā rakstveida procesu un tiesas sēdi 2006. gada 15. jūnijā,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Asociación Nacional de Empresas Forestales (Asemfo)* vārdā — D. P. Tomasa de Karansa i Mendesa de Vigo [*D. P. Thomas de Carranza y Méndez de Vigo*], *procuradora*, un R. Vaskess del Rejs Villaneva [*R. Vázquez del Rey Villanueva*], *abogado*,

— *Transformación Agraria SA (Tragsa)* vārdā — S. Ortiss Vāmonde [*S. Ortiz Vaamonde*] un I. Perenja Pinedo [*I. Pereña Pinedo*], *abogados*,

— Spānijas valdības vārdā — F. Diess Moreno [*F. Díez Moreno*], pārstāvis,

— Lietuvas valdības vārdā — D. Krjaučūns [*D. Kriaučiūnas*], pārstāvis,

— Eiropas Kopienu Komisijas vārdā — K. Lūiss [*X. Lewis*] un F. Kastiljo de la Tore [*F. Castillo de la Torre*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus tiesas sēdē 2006. gada 28. septembrī,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir saistīts ar to, vai, ievērojot EKL 86. panta 1. punktu, dalībvalsts var piemērot publisko tiesību uzņēmumam tādu tiesisko režīmu, kas tam ļauj veikt darījumus, neievērojot Padomes 1992. gada 18. jūnija

Direktīvu 92/50/EEK par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu piešķiršanai (OV L 209, 1. lpp.), Padomes 1993. gada 14. jūnija Direktīvu 93/36/EEK, ar ko koordinē piegāžu valsts līgumu piešķiršanas procedūras (OV L 199, 1. lpp.), un Padomes 1993. gada 14. jūnija Direktīvu 93/37/EEK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu piešķiršanas procedūras (OV L 199, 54. lpp.), un vai šīs direktīvas aizliedz šādu režīmu.

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *Asociación Nacional de Empresas Forestales* (turpmāk tekstā — *"Asemfo"*) un *Administración del Estado* par sūdzību, kurā norādīts uz tiesisko režīmu, ko piemēro *Transformación Agraria SA* (turpmāk tekstā — *"Tragsa"*).

Atbilstošās tiesību normas

Kopienu tiesiskais regulējums

3 Direktīvas 92/50 1. pantā tika noteikts:

"Šajā direktīvā:

a) "valsts pakalpojumu līgumi [pakalpojumu publiskā iepirkuma līgumi]" ir līgumi, kas peļņas nolūkos rakstiski noslēgti starp pakalpojumu sniedzēju un līgumslēdzēju iestādi [..]

[..]

b) "līgumslēdzējas iestādes" ir valsts, pašpārvaldes iestādes, publisko tiesību subjekti vai apvienības, ko izveidojusi viena vai vairākas šādas pašpārvaldes iestādes vai šie publisko tiesību subjekti.

[..]"

4 Direktīvas 93/36 1. pantā tika paredzēts:

"Šajā direktīvā:

a) "piegāžu valsts līgumi [piegāžu publiskā iepirkuma līgumi]" ir līgumi, kas peļņas nolūkos rakstiski noslēgti starp piegādātāju (fizisku vai juridisku personu) un kādu no b) punktā norādītajām līgumslēdzējām iestādēm par preču pirkšanu, pirkšanu uz nomaksu, nomu vai nomu ar vai bez izpirkuma tiesībām. Šādu preču piegāde papildus var ietvert izvietošanu un uzstādīšanu;

b) "līgumslēdzējas iestādes" ir valsts, pašpārvaldes iestādes, publisko tiesību subjekti vai apvienības, ko izveidojusi viena vai vairākas šādas pašpārvaldes iestādes vai šie publisko tiesību subjekti.

[..]"

5 Direktīvas 93/37 1. pants bija formulēts šādi:

"Šajā direktīvā:

a) "būvdarbu valsts līgumi [būvdarbu publiskā iepirkuma līgumi]" ir līgumi, kas peļņas nolūkos rakstiski noslēgti starp būvuzņēmēju un līgumslēdzēju iestādi, kā tā definēta šā panta b) punktā, par tādu būvdarbu veikšanu vai veikšanu un projektēšanu, kas saistīti ar kādu no II pielikumā minētajām darbībām vai turpmāk c) punktā definētiem darbiem, vai arī par būvdarbu veikšanu vienalga kādiem līdzekļiem saskaņā ar līgumslēdzējas iestādes izvirzītām prasībām;

b) "līgumslēdzējas iestādes" ir valsts, pašpārvaldes iestādes, publisko tiesību subjekti vai apvienības, ko izveidojusi viena vai vairākas šādas pašpārvaldes iestādes vai šie publisko tiesību subjekti.

[..]"

Valsts tiesiskais regulējums

Tiesību akti par publiskajiem iepirkuma līgumiem

6 1995. gada 18. maija likuma Nr. 13/1995 par valsts iestāžu piešķirtajām tiesībām noslēgt līgumus (*BOE* Nr. 119, 19.05.1995., 14601. lpp.), redakcijā, kas kodificēta ar Karaļa 2000. gada 16. jūnija dekrētu-likumu Nr. 2/2000 (*BOE* Nr. 148, 21.06.2000., 21775. lpp.; turpmāk tekstā — "likums Nr. 13/1995"), 152. pantā ir noteikts:

"1. Pārvaldes iestāde var veikt darbus, izmantojot pašas dienestus un savu personālu vai līdzekļus vai arī sadarbojoties ar privātiem uzņēmējiem ar nosacījumu, ka sadarbības ar privātiem uzņēmējiem gadījumā atlīdzība par darbu nepārsniedz [..], ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

a) ja pārvaldes iestādes rīcībā ir atbilstošas ražotnes, izejvielas, darbnīcas, kā arī tehniskie vai rūpnieciskie dienesti, lai īstenotu paredzētos darbus, un šādā gadījumā parasti ir jāizmanto šī izpildes sistēma.

[..]"

7 Likuma Nr. 13/1995 194. pantā ir noteikts:

"1. Pārvaldes iestāde var ražot ķermeniskas lietas, izmantojot pašas dienestus un savu personālu vai līdzekļus vai arī sadarbojoties ar privātiem uzņēmējiem ar nosacījumu, ka sadarbības ar privātiem uzņēmējiem gadījumā atlīdzība par darbu nepārsniedz 177. panta 2. punktā noteiktās robežas, ja pastāv vismaz viens no šādiem apstākļiem:

a) ja pārvaldes iestādes rīcībā ir atbilstošas ražotnes, izejvielas, darbnīcas, kā arī tehniskie vai rūpnieciskie dienesti, lai īstenotu paredzētos darbus, un šādā gadījumā parasti ir jāizmanto šī izpildes sistēma.

[..]"

Tiesiskais režīms, kas tiek piemērots *Tragsa*

8 Ar Karaļa 1977. gada 21. janvāra dekrēta Nr. 379/1977 (*BOE* Nr. 65, 17.03.1977., 6202. lpp.) 1. pantu tika atļauts izveidot *Tragsa*.

9 *Tragsa* piemērojamais tiesiskais režīms, kas tika noteikts ar šo Karaļa dekrētu, vēlāk tika grozīts, līdz tika pieņemts 1997. gada 30. decembra likums Nr. 66/1997 par fiskāliem, administratīviem un sociālās kārtības pasākumiem (*BOE* Nr. 313, 31.12.1997., 38589. lpp.), kurā grozījumi izdarīti ar 2002. gada 30. decembra likumu Nr. 53/2002 (*BOE* Nr. 313, 31.12.2002., 46086. lpp.) un 2003. gada 30. decembra likumu Nr. 62/2003 (*BOE* Nr. 313, 31.12.2003., 46874. lpp.; turpmāk tekstā — "likums Nr. 66/1997").

10 Atbilstoši likuma Nr. 66/1997 88. pantam ar nosaukumu "Tiesiskais režīms":

"1. [*Tragsa*] ir valsts sabiedrība [..], kas sniedz pamata pakalpojumus lauku attīstības un vides aizsardzības jomā atbilstoši šī likuma noteikumiem.

2. Autonomās kopienas var kļūt par *Tragsa* pamatkapitāla daļu turētājām, iegādājoties akcijas, kuru atsavināšanai ir jāsaņem atļauja no Finanšu ministrijas pēc Lauksaimniecības, zivsaimniecības un pārtikas ministrijas un Vides aizsardzības ministrijas priekšlikuma.

3. *Tragsa* mērķis ir:

a) īstenot visa veida darbības, veikt darbus un sniegt pakalpojumus lauksaimniecības, lopkopības, mežkopības, lauku attīstības, apkārtējās vides un dabas,

akvakultūras un zivsaimniecības saglabāšanas un aizsardzības jomā, kā arī darbības dabas resursu izmantošanas un pārvaldības uzlabošanai, tostarp veicot Spānijas lauku vides vēsturiskā mantojuma saglabāšanas un uzlabošanas darbus [..];

b) veikt pētījumus, izstrādāt plānus, projektus un sniegt visa veida konsultācijas un tehnisko palīdzību, kā arī veikt mācības lauksaimniecības, mežkopības, lauku attīstības, dabas, akvakultūras un zivsaimniecības aizsardzības un uzlabošanas un vides saglabāšanas jomā, kā arī dabas resursu izmantošanas un pārvaldības jomā;

c) darboties lauksaimniecības, lopkopības, mežkopības un akvakultūras jomā un pārdot tā rezultātā iegūtās preces, vadīt un pārvaldīt saimniecības, kalnu teritorijas, lauksaimniecības, mežsaimniecības, vides vai dabas aizsardzības centrus, kā arī veikt dabas un tās resursu pārvaldi;

d) veicināt, attīstīt un pielāgot jaunas metodes, jaunu aprīkojumu un sistēmas, kas tiek izmantotas lauksaimniecības, mežkopības, vides, akvakultūras vai zivsaimniecības jomā, kā arī dabas aizsardzības jomā, un sistēmas dabas resursu racionālai izmantošanai;

e) ražot un pārdot šāda rakstura ķermeniskas lietas;

f) novērst augu un dzīvnieku postījumus un slimības un cīnīties pret tiem, cīnīties pret mežu ugunsgrēkiem, kā arī īstenot darbus un uzdevumus, lai sniegtu steidzamu tehnisko atbalstu;

g) finansēt lauku un vides infrastruktūru un lauku iedzīvotājiem nepieciešamā aprīkojuma būvniecību vai apsaimniekošanu, kā arī sabiedrību izveidošanu un ieguldījumus jau izveidotās sabiedrībās, kuru mērķi ir saistīti ar uzņēmuma veikto darbību;

h) pēc trešo personu lūguma īstenot darbības, veikt darbus, sniegt tehnisko palīdzību un konsultācijas, pakalpojumus lauku attīstības, lauksaimniecības, mežkopības un vides aizsardzības jomā valsts teritorijā un ārpus tās, tieši vai izmantojot savas meitas sabiedrības.

4. Kā pārvaldes iestādes izpildes dienestam un tehniskajam dienestam, *Tragsa* izņēmuma kārtā pašai vai izmantojot savas meitas sabiedrības ir jāveic darbi, kurus tai uzticējusi veikt Valsts vispārējās pārvaldes iestāde, autonomās kopienas un to pakļautībā esošās publiskās organizācijas ar sabiedrības veikto darbību saistītajās jomās, it īpaši tie, kuri ir steidzami vai arī par kuru veikšanu ir saņemts rīkojums konstatētās ārkārtas situācijas dēļ.

[..]

5. Ne *Tragsa*, ne tās meitas sabiedrības nedrīkst piedalīties tādu publisko iepirkumu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūrās, ko īsteno valsts iestādes, kuru dienestus veido šīs sabiedrības. Tomēr, ja nav iesniegts neviens piedāvājums, *Tragsa* drīkst pati uzņemties izpildīt darbības, kuru veikšanai ir jāizsludina publisks konkurss.

6. Nozīmīgu būvdarbu, darbu, projektu, pētījumu vai piegāžu, kas veiktas izmantojot *Tragsa*, izmaksas nosaka, īstenotajiem posmiem piemērojot atbilstošus tarifus, kurus nosaka kompetentā iestāde. Šos tarifus aprēķina tā, lai atspoguļotu īstenošanas faktiskās izmaksas, un to piemērošana īstenotajiem posmiem ir pamatojums ieguldījumiem vai sniegtajiem pakalpojumiem.

7. Darbu, piegāžu, konsultāciju, palīdzības un pakalpojumu līgumiem, kurus *Tragsa* un tās meitas sabiedrības noslēdz ar trešām personām, tomēr piemēro [likuma Nr. 13/1995] noteikumus attiecībā uz reklāmu, piešķiršanas procedūrām un to formu, ar nosacījumu, ka publisko iepirkumu līgumu summa līdzinās vai pārsniedz [šī likuma] 135. panta 1. punktā, 177. panta 2. punktā un 203. panta 2. punktā minētās summas."

11 Karaļa 1999. gada 5. marta dekrēts Nr. 371/1999, ar ko nosaka *Tragsa* piemērojamo režīmu (*BOE* Nr. 64, 16.03.1999., 10605. lpp.), precizē tiesisko, ekonomisko un administratīvo režīmu, kas šai sabiedrībai un tās meitas sabiedrībām ir piemērojams to attiecībās ar valsts pārvaldes iestādēm, veicot administratīvas darbības valsts teritorijā vai ārpus tās, šo pārvaldes iestāžu izpildes dienestu vai tehnisko dienestu statusā.

12 Atbilstoši Karaļa dekrēta Nr. 371/1999 2. pantam viss *Tragsa* pamatkapitāls pieder publisko tiesību subjektiem.

13 Šī Karaļa dekrēta 3. pantā ar nosaukumu "Tiesiskais režīms" ir noteikts:

"1. *Tragsa* un tās meitas sabiedrības ir valsts vispārējo un katras atbilstošās autonomās kopienas pārvaldes iestāžu izpildes dienesti un tehniskie dienesti.

Dažādi autonomo kopienu iepriekš minēto valsts pārvaldes iestāžu departamenti vai ministrijas, kā arī to pakļautībā esošās organizācijas un visa veida subjekti, kas ar tām ir saistīti, lai īstenotu to intervences plānus, var uzdot *Tragsa* vai tās meitas sabiedrībām veikt darbus vai darbības, kas ir vajadzīgas, lai īstenotu savu kompetenci un uzdevumus, kā arī veiktu papildu vai pakārtotus darbus un darbības atbilstoši šajā Karaļa dekrētā noteiktajai kārtībai.

2. *Tragsa* un tās meitas sabiedrībām ir jāveic darbi un darbības, ko tām uzliek veikt pārvaldes iestāde. Šis pienākums attiecas tikai uz pasūtījumiem, kas tām tiek uzticēti kā izpildes dienestiem un tehniskiem dienestiem jomās, kuras ir saistītas ar tās darbību.

3. Steidzamas darbības, par kuru īstenošanu ir pieņemts lēmums katastrofu vai visa veida postījumu gadījumā, ko *Tragsa* un tās meitas sabiedrībām liek veikt kompetentā iestāde, tām ir jāveic ne tikai obligāti, bet arī prioritāri.

Tādos steidzamos gadījumos, kad valsts iestādēm ir jārīkojas nekavējoties, tās var tieši izmantot *Tragsa* un tās meitas sabiedrības un tām likt veikt darbības, lai nodrošinātu iespējami visefektīvāko personu un mantas aizsardzību, kā arī lai uzturētu pakalpojumu sniegšanu.

Šajā nolūkā *Tragsa* un tās meitas sabiedrības ir minētas pastāvošajos risku novēršanas noteikumos un intervences plānos, un uz tām attiecas šo tiesību aktu piemērošanas protokoli. Šāda veida situācijās, saņemot šādu lūgumu, tās mobilizē visus to rīcībā esošos līdzekļus.

4. Īstenojot sadarbību ar citām pārvaldes iestādēm vai publisko tiesību subjektiem, valsts pārvaldes iestādes var piedāvāt *Tragsa* un tās meitas sabiedrību, kas uzskatāmas par šo iestāžu izpildes dienestu, pakalpojumus, lai šīs citas pārvaldes iestādes vai publisko tiesību subjekti tās izmantotu kā savus izpildes dienestus [..]

5. [..] *Tragsa* un tās meitas sabiedrību organizatoriskās, pārraudzības un kontroles funkcijas veic Lauksaimniecības, Zivsaimniecības un Pārtikas ministrija, kā arī Vides aizsardzības ministrija.

6. *Tragsa* un tās meitas sabiedrību kā atkarīgo dienestu un tehnisko dienestu attiecībām ar valsts iestādēm ir izpildes, bet ne līgumisks raksturs. Līdz ar to tās katrā ziņā ir iekšēja, atkarīga un pakārtota rakstura attiecības."

14 Karaļa dekrēta Nr. 371/1999 4. pants ar nosaukumu "Ekonomiskais režīms" ir formulēts šādi:

"1. Atbilstoši šī Karaļa dekrēta 3. pantam kā atlīdzību par darbiem, tehnisko palīdzību, konsultācijām, preču piegādēm un pakalpojumu sniegšanu, kas tai ir uzticēta, *Tragsa* un tās meitas sabiedrības saņem summu, kas atbilst tās izdevumiem, piemērojot šajā pantā noteikto tarifu sistēmu [..]

2. Tarifus aprēķina un piemēro īstenotajiem posmiem tādā veidā, kas ataino šo posmu īstenošanas faktiskās un kopējās izmaksas neatkarīgi no tā, vai tās būtu tiešās, vai netiešās izmaksas.

[..]

7. Jaunus tarifus, pastāvošo tarifu izmaiņas, kā arī pārbaudes procedūras, mehānismus un formulas pieņem katra valsts iestāde, kuru atkarīgos dienestus un tehnisko dienestu veido *Tragsa* un tās meitas sabiedrības.

[..]"

15 Visbeidzot, Karaļa dekrēta Nr. 371/1999 5. pantā ar nosaukumu "Intervences administratīvā kārtība" ir paredzēts:

"1. Par *Tragsa* vai tās meitas sabiedrībām uzticēto obligāto intervenci, atkarībā no konkrētā gadījuma, sagatavo tās projektu, aprakstu vai citu tehnisko dokumentāciju [..]

2. Pirms pasūtījuma formulēšanas kompetentās struktūras apstiprina šos dokumentus un ievēro obligātās procedūras, tehniskās, juridiskās, budžeta piešķiršanas un izdevumu kontroles un apstiprināšanas formalitātes.

3. Katras obligātās intervences pieteikumu pārvaldes iestāde formāli nosūta *Tragsa* vai tās meitas sabiedrībām, izmantojot pieteikumu, kurā papildus vajadzīgajām ziņām ietver iestādes nosaukumu, īstenošanas termiņu, tās izmaksas, atbilstošo budžeta posteni un, attiecīgā gadījumā, finansējuma izmaksas periodus un tiem atbilstošās summas, kā arī veicamās intervences nolūkā iecelto vadītāju. [..]

[..]"

Pamata prāva un prejudiciālie jautājumi

16 Apstākļus, kādi izriet no lēmuma par prejudiciālo jautājumu uzdošanu, var īsumā izklāstīt šādi.

17 *Asemfo* 1996. gada 23. februārī iesniedza sūdzību par *Tragsa*, lai atzītu, ka tā ir ļaunprātīgi izmantojusi savu dominējošo stāvokli Spānijas mežsaimniecības darbu, pakalpojumu un projektu tirgū, jo tā nav ievērojusi likumā Nr. 13/1995 paredzētās līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūras. Minētās apvienības skatījumā īpaši *Tragsa* Statūti ļauj šai sabiedrībai veikt virkni darījumu, saņemot pārvaldes iestādes tiešu pasūtījumu, neievērojot publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas un brīvas konkurences principus, ar to ierobežojot konkurenci Spānijas tirgū. Kā publisko tiesību uzņēmumam Kopienu tiesību nozīmē *Tragsa* nevarētu piemērot

privileģētu kārtību saistībā ar publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas normu ievērošanu tādēļ, ka tā ir pārvaldes iestādes tehniskais dienests.

18 Ar kompetentās iestādes 1997. gada 16. oktobra lēmumu šī sūdzība tika noraidīta, jo *Tragsa* ir pārvaldes iestādes dienests, kam nav tiesību pieņemt patstāvīgus lēmumus un kam ir jāizpilda tam pasūtītie darbi. Tā kā šī sabiedrība nedarbojas tirgus apstākļos, tai netiek piemērotas konkurences tiesību normas.

19 Attiecībā uz šo lēmumu par noraidījumu *Asemfo* iesniedza prasību *Tribunal de Defensa de la Competencia* [Konkurences aizsardzības tiesa]. Ar 1998. gada 30. marta spriedumu šī tiesa noraidīja minēto prasību, uzskatot, ka *Tragsa* veiktos darījumus ir īstenojusi pati pārvaldes iestāde un ka tādēļ konkurences tiesību normas pārkāpums varētu būt izdarīts tikai gadījumā, ja šī sabiedrība rīkotos patstāvīgi.

20 *Asemfo* iesniedza sūdzību par šo spriedumu *Audiencia Nacional*, kas savukārt ar 2001. gada 26. septembra spriedumu apstiprināja pirmās instances spriedumu.

21 *Asemfo* iesniedza kasācijas sūdzību par šo spriedumu *Tribunal Supremo* [Augstākā tiesa], apgalvojot, ka *Tragsa* kā publisko tiesību uzņēmumu nevar kvalificēt kā pārvaldes iestādes dienestu, kas tai ļautu atkāpties no publisko iepirkumu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas normām, un ka šai sabiedrībai piemērojamais tiesiskais režīms, kas definēts likuma Nr. 66/1997 88. pantā, nav saderīgs ar Kopienu tiesībām.

22 Pēc tam, kad tika konstatēts, ka *Tragsa* ir pārvaldes iestādes rīcībā esošs dienests un ka šī sabiedrība izpilda tikai valsts iestāžu pasūtījumus bez tiesībām atteikties no to izpildes vai noteikt maksu par pasūtījumu izpildi, *Tribunal Supremo*, ņemot vērā Tiesas judikatūru par to Kopienu tiesību normu piemērošanu publisko tiesību uzņēmumiem, kas attiecas uz publisko iepirkumu līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu un brīvu konkurenci, radās šaubas par *Tragsa* piemērojamā tiesiskā režīma saderību ar Kopienu tiesībām.

23 Turklāt, atgādinot, ka Tiesa 2003. gada 8. maija spriedumā lietā C-349/97 Spānija/Komisija (*Recueil*, I-3851. lpp.) saistībā ar *Tragsa* ir nospriedusi, ka šī sabiedrība ir uzskatāma par dienestu, ar kura starpniecību pārvaldes iestāde tieši veic savus uzdevumus, iesniedzējtiesa precizē, ka tās izskatāmajā lietā pastāv tādi faktiskie apstākļi, kas nav ņemti vērā minētajā spriedumā, piemēram, aktīva valsts iestāžu dalība lauksaimniecības darbu tirgū, kas noved pie šī tirgus būtiskas izkropļošanas, pat ja šīs sabiedrības darbība juridiski nav saistīta ar tirgu tiktāl, ciktāl no juridiskā viedokļa darbojas pārvaldes iestāde.

24 Šādos apstākļos *Tribunal Supremo* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai atbilstoši EKL 86. panta 1. punktam Eiropas Savienības dalībvalsts drīkst publisko tiesību uzņēmumam *ex lege* piemērot tiesisku režīmu, kas tam ļauj izpildīt publiskos līgumus par darbu veikšanu, neievērojot vispārējo sistēmu, kas attiecas uz publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu konkursa kārtībā, ja nepastāv īpaši apstākļi sakarā ar steidzamību vai sabiedrības interesēm, gan nepārsniedzot, gan pārsniedzot Eiropas direktīvās šajā sakarā noteiktās ekonomiskās robežas [?]

2) Vai šāds tiesiskais režīms ir saderīgs ar [..] Direktīvu 93/36 [..] un [..] Direktīvu 93/37 [..], un Eiropas Parlamenta un Padomes [1997. gada 13. oktobra] Direktīvu 97/52/EK [OV L 328, 1. lpp.] un Komisijas [2001. gada 13. septembra] Direktīvu 2001/78/EK [(OV L 285, 1. lpp.)] par grozījumiem agrākajās direktīvās, kurā grozījumi pēdējo reizi izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 31. marta Direktīvu 2004/18/EK [par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu, piegādes valsts līgumu un pakalpojumu valsts līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas procedūru (OV L 134, 114. lpp.)][?]

3) Vai [..] spriedumā lietā Spānija/Komisija norādītie risinājumi katrā ziņā ir piemērojami *Tragsa* un tās meitas sabiedrībām, ņemot vērā Tiesas judikatūru publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas jomā un to, ka pārvaldes iestāde liek *Tragsa* veikt lielu skaitu darbu, kuriem šī iemesla dēļ nepiemēro brīvas konkurences noteikumus, un šī situācija var būtiski izkropļot attiecīgo tirgu?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pieņemamību

25 *Tragsa*, Spānijas valdība un Eiropas Kopienu Komisija apstrīd Tiesas kompetenci izskatīt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu un apšauba iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu pieņemamību, norādot vairākus argumentus.

26 Vispirms šie jautājumi attiecas tikai uz valsts tiesību aktu vērtējumu, un tādēļ Tiesa nav kompetenta tos izskatīt.

27 Šiem jautājumiem turklāt ir pieņēmuma raksturs tiktāl, ciktāl ar tiem tiek lūgts norādīt risinājumu problēmām, kurām nav nozīmes pamata lietas izspriešanā un kuras nav ar to saistītas. Kaut arī vienīgais atbilstošais *Asemfo* norādītais pamats attiecas uz par publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas normu pārkāpumu, šāds pārkāpums kā tāds neļauj apgalvot, ka *Tragsa* ļaunprātīgi izmanto dominējošo stāvokli tirgū. Turklāt Tiesai, iespējams, nevar likt interpretēt direktīvas par publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu valsts tiesvedībā, kur tiek pārbaudīts, vai šī sabiedrība ļaunprātīgi ir izmantojusi varbūtējo dominējošo stāvokli.

28 Visbeidzot, iesniedzējtiesas nolēmumā nav ietvertas ziņas par attiecīgo tirgu un iespējamo *Tragsa* dominējošo stāvokli tajā. Šajā nolēmumā nav arī ietverts sīks pamatojums EKL 86. panta piemērošanai un nekas nav minēts par šī panta piemērošanu kopā ar EKL 82. pantu.

29 Pirmkārt, ir jāatgādina, ka, pat ja atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai tiesvedībā, kas uzsākta saskaņā ar EKL 234. pantu, Tiesai nav jālemj par valsts tiesību normu saderību ar Kopienu tiesību noteikumiem, jo šīs normas interpretē valsts tiesas, Tiesas kompetencē tomēr ir sniegt tām visus norādījumus par Kopienu tiesību interpretāciju, kas ļautu tām pašām izvērtēt šo normu saderību ar Kopienu tiesisko regulējumu (2006. gada 19. septembra spriedums lietā C-506/04 *Wilson*, Krājums, I-8613. lpp., 34. un 35. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

30 Otrkārt, tāpat atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai, Tiesai un valstu tiesām sadarbojoties, kā tas ir paredzēts EKL 234. pantā, tikai valsts tiesa, kurai ir nodots strīds un kurai ir jāuzņemas atbildība par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā tajā ierosinātās lietas īpatnības, novērtē gan to, cik lielā mērā prejudiciāls nolēmums tai ir nepieciešams sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu atbilstību. Tādējādi, tā kā iesniedzējtiesas uzdotie jautājumi ir saistīti ar Kopienu tiesību noteikumu interpretāciju, Tiesai principā ir pienākums pieņemt nolēmumu (skat. it īpaši 2004. gada 1. aprīļa spriedumu lietā C-286/02 *Bellio F.lli*, *Recueil*, I-3465. lpp., 27. punkts, un 2006. gada 14. decembra spriedumu lietā C-217/05 *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio*, Krājums, I-11987. lpp., 16. un 17. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).

31 Treškārt, no pastāvīgās judikatūras izriet, ka iesniedzējtiesas lūgumu var noraidīt tikai tad, ja ir skaidri redzams, ka lūgtajai Kopienu tiesību interpretācijai nav nekādas saistības ar pamata prāvas faktiskajiem apstākļiem vai tās priekšmetu, vai arī ja problēmai ir teorētisks raksturs, vai ja Tiesas rīcībā nav faktisko un tiesisko apstākļu, kas vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (2006. gada 23. novembra spriedums lietā C-238/05 *Asnef-Equifax* un *Administracion del Estado*, Krājums, I-11125. lpp., 17. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Turklāt Tiesa ir arī nospriedusi — lai varētu sniegt valsts tiesai lietderīgu Kopienu tiesību interpretāciju, ir nepieciešams, lai tā norādītu faktiskos apstākļus un tiesisko regulējumu, saistībā ar kuru šie jautājumi tiek uzdoti, vai vismaz izskaidrotu faktiskos pieņēmumus, ar kuriem ir pamatoti minētie jautājumi (2006. gada 9. novembra spriedums lietā C-205/05 *Nemec*, Krājums, I-10745. lpp., 25. punkts, un iepriekš minētais spriedums lietā *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio*, 26. punkts un tajā minētā judikatūra).

33 Šajā sakarā saskaņā ar Tiesas judikatūru valsts tiesai ir jāsniedz minimāls skaidrojums tam, kāpēc tā ir izvēlējusies konkrētās Kopienu tiesību normas, kuras tā lūdz interpretēt, un saiknei, ko tā ir konstatējusi starp šīm normām un prāvā piemērojamiem valsts tiesību aktiem (iepriekš minētais spriedums lietā *Nemec*, 26. punkts, un 2006. gada 5. decembra spriedums apvienotajās lietās C-94/04 un C-202/04 *Cipolla* u.c., Krājums, I-11421. lpp., 38. punkts).

34 Pamata lietā, ja Tiesa tiešām nedrīkst lemt par tiesiskā režīma, kas piemērojams *Tragsa*, saderību ar Kopienu tiesībām, tai nav liegts sniegt norādes par Kopienu tiesību interpretāciju, kas ļautu iesniedzējtiesai pašai lemt par tiesiskā režīma, kas piemērojams *Tragsa*, saderību ar Kopienu tiesībām.

35 Šādos apstākļos ir jāpārbauda, vai, ņemot vērā šī sprieduma 31.–33. punktā minēto judikatūru, Tiesas rīcībā ir nepieciešamie faktiskie un tiesiskie apstākļi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem.

36 Attiecībā uz otro un trešo jautājumu ir jānorāda, ka iesniedzējtiesas lēmumā tiek īsi, bet precīzi izklāstīti pamata prāvas rašanas fakti un piemērojamo valsts tiesību atbilstošie noteikumi.

37 No šī lēmuma būtībā skaidri izriet, ka šis strīds ir radies pēc *Asemfo* iesniegtās sūdzības par *Tragsa* piemērojamo tiesisko režīmu, jo, pēc prasītāja pamata prāvā domām, tā drīkstēja ļoti daudzus darījumus veikt pēc pārvaldes iestādes tieša pasūtījuma, neievērojot izziņošanas normas, kas norādītas direktīvās par publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu. Šīs tiesvedības laikā *Asemfo* arī apgalvoja, ka *Tragsa* kā publisko tiesību uzņēmums nevar piemērot privileģētu kārtību saistībā ar publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas normu ievērošanu, tādēļ ka tā ir pārvaldes iestādes tehniskais dienests.

38 Turklāt saistībā ar otro un trešo jautājumu iesniedzējtiesas lēmumā, atsaucoties uz Tiesas judikatūru, ir izskaidrots, pirmkārt, kādēļ iesniedzējtiesa lūdz interpretēt direktīvas par publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu, kā arī, otrkārt, ir izskaidrota saikne starp atbilstošo Kopienu tiesisko regulējumu un attiecīgajā jomā piemērojamajiem valsts tiesību aktiem.

39 Attiecībā uz pirmo jautājumu par to, vai EKL 86. panta 1. punkts nepieļauj *Tragsa* piemērojamo tiesisko režīmu, ir jāatgādina, ka atbilstoši šim pantam attiecībā uz publisko tiesību uzņēmumiem un uzņēmumiem, kam dalībvalstis piešķīrušas īpašas vai ekskluzīvas tiesības, dalībvalstis nedz ievieš, nedz uztur spēkā tādus pasākumus, kas ir pretrunā EK līguma noteikumiem, it īpaši tiem, kas ietverti EKL 12. pantā, ieskaitot 81.–89. pantā ietvertos.

40 No skaidri formulētā EKL 86. panta 1. punkta izriet, ka tas nav piemērojams patstāvīgi, bet ir aplūkojams kopā ar atbilstošajām Līguma normām.

41 No iesniedzējtiesas lēmuma izriet, ka iesniedzējtiesas norādītā atbilstošā norma ir EKL 86. panta 1. punkts kopā ar EKL 82. pantu.

42 Šajā sakarā ir jākonstatē, ka iesniedzējtiesas lēmumā nav precīzas norādes uz dominējoša stāvokļa esamību, uz to, ka *Tragsa* ir ļaunprātīgi to izmantojusi, un uz šāda stāvokļa ietekmi uz dalībvalstu savstarpējo tirdzniecību.

43 Turklāt šķiet, ka pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā uzdod par darījumiem, kurus varētu kvalificēt par publiskajiem iepirkumiem, jeb par pieņēmumu, kas Tiesai katrā ziņā ir jāizskata, atbildot uz otro jautājumu.

44 Līdz ar to no iepriekš minētā izriet, ka atšķirībā no otrā un trešā jautājuma Tiesas rīcībā nav nepieciešamo faktisko un tiesisko apstākļu, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz pirmo jautājumu.

45 No minētā izriet, ka, ja pirmais jautājums ir jāatzīst par nepieņemamu, attiecībā uz pārējiem diviem jautājumiem lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

Par otro jautājumu

46 Uzdodot Tiesai otro jautājumu, iesniedzējtiesa vēlas uzzināt, vai Direktīva 93/36 un Direktīva 93/37, kurās izdarīti grozījumi ar Direktīvu 97/52, Direktīvu 2001/78 un Direktīvu 2004/18, pieļauj tādu tiesisko režīmu, kāds tiek piemērots *Tragsa*, kas tai ļauj veikt darījumus, neievērojot minētajās direktīvās paredzēto kārtību.

47 Vispirms ir jākonstatē, ka, neņemot vērā iesniedzējtiesas sniegtās norādes uz Direktīvu 97/52, Direktīvu 2001/78 un Direktīvu 2004/18, ņemot vērā gan pamata prāvas faktiskos apstākļus, gan to rašanās laiku, gan *Tragsa* darbības raksturu, kas ir precizēts likuma Nr. 66/1997 88. panta 3. punktā, šis otrais jautājums ir jāpārbauda, ņemot vērā direktīvas par publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu, proti, Direktīvu 92/50, Direktīvu 93/36 un Direktīvu 93/37, kurām ir nozīme šajā lietā.

48 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka atbilstoši iepriekšējā punktā minēto direktīvu 1. panta a) punktā sniegtajām definīcijām valsts [publiskā] pakalpojumu, piegāžu vai būvdarbu [iepirkumu] līgumi ir līgumi, kas peļņas nolūkos rakstiski noslēgti starp pakalpojumu sniedzēju un līgumslēdzēju iestādi minēto direktīvu šī paša 1. panta b) punkta nozīmē.

49 Šajā lietā vispirms ir jāatzīst, ka atbilstoši likuma Nr. 66/1997 88. panta 1. un 2. punktam *Tragsa* ir valsts sabiedrība, kuras pamatkapitālu var iegūt arī autonomās kopienas. Šī paša 88. panta 4. punktā un Karaļa dekrēta Nr. 371/1999 3. panta 1. punkta pirmajā daļā ir precizēts, ka *Tragsa* ir valsts un katras attiecīgās autonomās kopienas vispārējās pārvaldes izpildes dienests un tehniskais dienests.

50 Turklāt, kā tas izriet no Karaļa dekrēta Nr. 371/1999 3. panta 2.–5. punkta un 4. panta 1., 2. un 7. punkta, *Tragsa* ir jāizpilda valsts vispārējās pārvaldes iestāžu, autonomo kopienu un to pakļautībā esošo publisko tiesību subjektu pasūtījumi tās uzdevumiem atbilstošajās jomās un tai nav tiesību brīvi noteikt šādas intervences tarifus.

51 Visbeidzot, atbilstoši minētā Karaļa dekrēta 3. panta 6. punktam *Tragsa* attiecībām ar šīm teritoriālajām iestādēm, tā kā šī sabiedrība ir šo subjektu izpildes dienesti un tehniskie dienesti, nav līgumiska rakstura, bet katrā ziņā tās ir iekšēja, atkarības un pakļautības rakstura attiecības.

52 *Asemfo* apgalvo, ka tiesiskā saikne, uz kuru norāda *Tragsa* saņemtie pasūtījumi, kaut gan formāli tā ir vienpusēja, faktiski, kā tas izriet no Tiesas judikatūras, ir neapstrīdama līgumiska saikne ar pasūtītāju. Šajā sakarā tā atsaucas uz 2001. gada 12. jūlija spriedumu lietā C-399/98 *Ordine degli Architetti* u.c. (*Recueil*, I-5409. lpp.). Šādos apstākļos pat tad, ja *Tragsa* šķietami rīkojas saskaņā ar valsts iestāžu pasūtījumu, tā faktiski ir pārvaldes iestādes apakšuzņēmēja un tādēļ tai ir jāpiemēro publisko iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanas normas.

53 Šajā sakarā ir jāatgādina, ka iepriekš minētā sprieduma lietā Spānija/Komisija 205. punktā apstākļos, kas atšķiras no apstākļiem pamata lietā, Tiesa uzskatīja, ka *Tragsa* kā Spānijas pārvaldes iestāžu izpildes dienestam un tehniskajam dienestam izņēmuma kārtā pašai vai, izmantojot savas meitas sabiedrības, ir jāveic darbi, ko tai liek izpildīt valsts vispārējās pārvaldes iestāde, autonomās kopienas un to pakļautībā esošie publisko tiesību subjekti.

54 Jāatzīst, ka, ja *Tragsa* nevar ne izvēlēties, vai izpildīt attiecīgo kompetento iestāžu izdarītos pasūtījumus, ne arī noteikt savu pakalpojumu cenu, kas iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, nosacījums par attiecīgo direktīvu piemērošanu, kas attiecas uz līgumu esamību, nav izpildīts.

55 Katrā ziņā ir jāatgādina, ka atbilstoši Tiesas pastāvīgajai judikatūrai konkurss atbilstoši direktīvām par publiskā iepirkuma līgumu slēgšanas tiesību piešķiršanu nav obligāti jārīko, pat ja līgumslēdzējs ir no līgumslēdzējas iestādes juridiski neatkarīgs subjekts, ja ir izpildīti divi nosacījumi. Pirmkārt, valsts iestāde, kas ir līgumslēdzēja iestāde, kontrolē juridiski neatkarīgo subjektu tāpat kā savus pašas dienestus, un, otrkārt, šis subjekts lielāko savas darbības daļu veic kopā ar šo iestādi vai tās pakļautībā esošajām publiskām teritoriālajām iestādēm (skat. 1999. gada 18. novembra spriedumu lietā C-107/98 *Teckal*, *Recueil*, I-8121. lpp., 50. punkts; 2005. gada 11. janvāra spriedumu lietā C-26/03 *Stadt Halle* un *RPL Lochau*, Krājums, I-1. lpp., 49. punkts; 2005. gada 13. janvāra spriedumu lietā C-84/03 Komisija/Spānija, Krājums, I-139. lpp., 38. punkts; 2005. gada 10. novembra spriedumu lietā C-29/04 Komisija/Austrija, Krājums, I-9705. lpp., 34. punkts, un 2006. gada 11. maija spriedumu lietā C-340/04 *Carbotermo* un *Consorzio Alisei*, Krājums, I-4137. lpp., 33. punkts).

56 Tādēļ ir jāpārbauda, vai *Tragsa* ir izpildījusi šī sprieduma iepriekšējā punktā minētajā judikatūrā izvirzītos nosacījumus.

57 Attiecībā uz pirmo nosacījumu saistībā ar valsts iestādes kontroli no Tiesas judikatūras izriet — apstāklis, ka līgumslēdzējai iestādei vienai vai kopā ar citiem publisko tiesību subjektiem pieder visas līgumslēdzējas sabiedrības kapitāla daļas, principā norāda, ka šī līgumslēdzēja iestāde kontrolē šo sabiedrību gluži tāpat kā savus dienestus (iepriekš minētais spriedums lietā *Carbotermo* un *Consorzio Alisei*, 37. punkts).

58 Saskaņā ar lietas materiāliem pamata lietā un iesniedzējtiesas veikto pārbaudi 99 % *Tragsa* pamatkapitāla pieder Spānijas valstij tieši vai arī pakārtoti, izmantojot tās

kontrolētu holdinga sabiedrību un garantiju fondus, un 1 % no minētā pamatkapitāla pieder četrām autonomajām kopienām, no kurām katrai pieder viena akcija.

59 Šajā sakarā nevar atzīt, ka minētais nosacījums ir izpildīts tikai tad, ja iepirkumi ir izpildīti pēc Spānijas valsts pasūtījuma, bet autonomo kopienu iepirkumu pasūtījumu izpildes gadījumā *Tragsa* ir uzskatāma par trešo personu.

60 No likuma Nr. 66/1997 88. panta 4. punkta, kā arī no Karaļa dekrēta Nr. 371/1999 3. panta 2.–6. punkta un 4. panta 1. un 7. punkta varētu izrietēt, ka *Tragsa* ir jāveic valsts iestāžu, t.sk. autonomo kopienu, pasūtījumi. Tāpat no šī valsts tiesiskā regulējuma varētu izrietēt, ka tāpat kā attiecībās ar Spānijas valsti, arī rīkojoties kopā ar autonomajām kopienām to izpildes dienestu un tehnisko dienestu statusā, *Tragsa* nav iespēju brīvi noteikt tās intervences tarifus un ka šīm attiecībām ar minētajām kopienām nav līgumiska rakstura.

61 Tādēļ šķiet, ka *Tragsa* nevar uzskatīt par trešo personu no autonomo kopienu viedokļa, kurām pieder daļa no tās pamatkapitāla.

62 Attiecībā uz otro nosacījumu par to, ka *Tragsa* lielākajai darbības daļai ir jābūt veiktai kopā ar vienu vai vairākām publiskajām teritoriālajām iestādēm, kurām pieder šī sabiedrība, no judikatūras izriet, ka gadījumā, kad uzņēmuma kapitāldaļas pieder vairākām šādām iestādēm, minētais nosacījums ir izpildīts, ja šis uzņēmums

lielāko savas darbības daļu veic nevis vienas vai otras iestādes, bet gan visu iestāžu labā (iepriekš minētais spriedums lietā *Carbotermo* un *Consorzio Alisei*, 70. punkts).

63 Kā izriet no lietas materiāliem pamata lietā, *Tragsa* vidēji vairāk nekā 55 % savas darbības veic kopā ar autonomajām kopienām un aptuveni 35 % darbības — kopā ar valsti. Tādējādi ir skaidrs, ka lielāko savas darbības daļu šī sabiedrība veic ar teritoriālajām iestādēm un to pakļautībā esošiem publisko tiesību subjektiem.

64 Šādos apstākļos atbilstoši iesniedzējtiesas konstatētajam ir jāuzskata, ka šī sprieduma 55. punktā minētajā judikatūrā noteiktie divi nosacījumi šajā lietā ir izpildīti.

65 No visiem iepriekš minētajiem apsvērumiem izriet, ka uz otro jautājumu ir jāatbild šādi — Direktīva 92/50, Direktīva 93/36 un Direktīva 93/37 pieļauj tādu tiesisko režīmu, kāds ir noteikts *Tragsa*, kas ļauj tai kā publisko tiesību uzņēmumam, kurš rīkojas vairāku valsts iestāžu izpildes dienestu un tehnisko dienestu statusā, veikt darījumus, neievērojot minētajās direktīvās paredzēto kārtību, jo, pirmkārt, attiecīgās valsts iestādes šo uzņēmumu kontrolē tāpat kā savus dienestus un, otrkārt, šāds uzņēmums lielāko savas darbības daļu veic kopā ar šīm pašām iestādēm.

Par trešo jautājumu

66 Ņemot vērā atbildi, kas sniegta uz otro iesniedzējtiesas uzdoto jautājumu, uz trešo jautājumu nav jāatbild.

Par tiesāšanās izdevumiem

67 Attiecībā uz lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Tiesāšanās izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku tiesāšanās izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

Padomes 1992. gada 18. jūnija Direktīva 92/50/EEK par procedūru koordinēšanu valsts pakalpojumu līgumu piešķiršanai, Padomes 1993. gada 14. jūnija Direktīva 93/36/EEK, ar ko koordinē piegāžu valsts līgumu piešķiršanas procedūras, un Padomes 1993. gada 14. jūnija Direktīva 93/37/EEK par to, kā koordinēt būvdarbu valsts līgumu piešķiršanas procedūras, pieļauj tādu tiesisko režīmu, kāds ir noteikts *Transformación Agraria SA*, kas ļauj tai kā publisko tiesību uzņēmumam, kurš rīkojas vairāku valsts iestāžu izpildes dienestu un tehnisko dienestu statusā, veikt darījumus, neievērojot minētajās direktīvās paredzēto kārtību, jo, pirmkārt, attiecīgās valsts iestādes šo uzņēmumu kontrolē tāpat kā savus dienestus un, otrkārt, šāds uzņēmums lielāko savas darbības daļu veic kopā ar šīm pašām iestādēm.

[Paraksti]